

Znak sprawy: DHR.rs1.8208.3.45.2023

ZEZWOLENIE nr R - 166/2023

Na podstawie art. 28 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009¹ (dalej jako: rozporządzenie nr 1107/2009) w związku z art. 3 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy o środkach ochrony roślin² (dalej jako: ustawa o środkach ochrony roślin) po rozpatrzeniu wniosku spółki ADAMA Polska sp. z o.o., z dnia 10 lipca 2023 r.

ZEZWALAM

na wprowadzanie do obrotu środka ochrony roślin **GOLTIX DUO 500 SC**.

DANE IDENTYFIKUJĄCE ŚRODEK OCHRONY ROŚLIN:

Nazwa środka referencyjnego:	Torero 500 SC
Numer zezwolenia MRiRW środka referencyjnego wraz z datą wydania:	R – 172/2015 z dnia 19 października 2015 r.
Posiadacz zezwolenia:	ADAMA Polska sp. z o.o. ul. Sienna 39 00-121 Warszawa.
Producent środka ochrony roślin:	ADAMA Agan Ltd., Northern Industrial Zone, P.O. Box 262 Ashdod 77102, Państwo Izrael.
Rodzaj środka ochrony roślin:	Herbicyd.
Kategoria użytkowników środka ochrony roślin:	użytkownicy profesjonalni.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylające dyrektywy Rady 79/117/WE i 91/414/EWG (Dz. Urz. UE L 309 z 24.11.2009, str. 1, z późn. zm.)

² Ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin (Dz. U. z 2023 r., poz. 340 t.j.)

Substancje czynne:	a) etofumesat (związek z grupy pochodnych benzofuranu) - 150 g/l (13,16%) b) metamitron (związek z grupy triazynonów) - 350 g/l (30,70%)
Okres ważności środka ochrony roślin:	2 lata.

WARUNKI WPROWADZANIA ŚRODKA OCHRONY ROŚLIN DO OBROTU

Środek ochrony roślin należy zaopatrzyć w etykietę środka, przygotowaną przez posiadacza zezwolenia zgodnie z warunkami niniejszego zezwolenia.

Pojemność opakowania i materiał z którego wykonane jest opakowanie w którym środek może być wprowadzany do obrotu:

Pojemność opakowania:	Materiał:
1 l; 5 l; 10 l.	HDPE/EVOH, HDPE
20 l.	HDHMWPE, HDPE/EVOH
1 l; 10 l.	HDPE/PA

Zezwolenie jest ważne do dnia 30 listopada 2027 r.

Po upływie terminu ważności zezwolenia okres na zużycie istniejących zapasów środka jest ograniczony:

- do dnia 31 maja 2028 r. w odniesieniu do sprzedaży i dystrybucji środka wprowadzonego do obrotu przed dniem upływu ważności zezwolenia,
- do dnia 31 maja 2029 r. w odniesieniu do jego unieszkodliwiania, przechowywania i stosowania.

WYMAGANIA DOTYCZĄCE ETYKIETOWANIA ŚRODKA OCHRONY ROŚLIN

Etykieta zawiera informacje wskazane w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 547/2011³, zgodnie z załącznikami do niniejszego zezwolenia.

Oznakowanie środka ochrony roślin należy zamieścić w widocznej części etykiety zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008⁴.

Etykieta środka ochrony roślin zawiera numer oraz datę wydania zezwolenia.

³ Rozporządzenie komisji (UE) NR 547/2011 z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie wykonania rozporządzenia (WE) nr 1107/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów w zakresie etykietowania środków ochrony roślin (Dz. Urz. UE L 155 z 11.6.2011, str. 176)

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz. Urz. UE L 353 z 31.12.2008, str. 1, z późn. zm.)

Posiadacz zezwolenia odpowiada za ostateczną treść i zgodność etykiety z zezwoleniem.

OBOWIĄZKI POSIADACZA ZEZWOLENIA

Zgodnie z art. 56 rozporządzenia nr 1107/2009 posiadacz zezwolenia jest zobowiązany do niezwłocznego zgłaszania do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi wszelkich nowych informacji i danych w zakresie niezgodności środka ochrony roślin z warunkami niniejszego zezwolenia.

Zgodnie z art. 67 rozporządzenia nr 1107/2009 posiadacz zezwolenia jest zobowiązany do przedkładania Prezesowi Głównego Urzędu Statystycznego informacji na temat wielkości sprzedaży środka w terminie wskazanym w Programie badań statystycznych statystyki publicznej. Brak przedłożenia powyższych danych w tym terminie na podstawie art. 44 ust. 3 lit. c rozporządzenia nr 1107/2009 skutkuje wszczęciem postępowania w sprawie wycofania niniejszego zezwolenia.

ZAŁĄCZNIKI DO ZEZWOLENIA

Załącznik nr 1 - Klasyfikacja i oznakowania środka ochrony roślin.

Załącznik nr 2 - Opis działania oraz warunki stosowania środka ochrony roślin.

Załącznik nr 3 - Środki ostrożności oraz szczególne warunki stosowania.

Załącznik nr 4 - Okresy karencji i Następstwo roślin.

Załącznik nr 5 - Środki ostrożności dla osób stosujących środek, pracowników oraz osób postronnych.

Załącznik nr 6 - Środki ostrożności związane z ochroną środowiska naturalnego.

Załącznik nr 7 - Warunki przechowywania i bezpiecznego usuwania środka ochrony roślin i opakowania oraz pierwsza pomoc.

Załącznik nr 8 - Pozostałe informacje dotyczące środka ochrony roślin.

Załącznik nr 1 - KLASYFIKACJA I OZNAKOWANIE ŚRODKA OCHRONY ROŚLIN

Klasy i kategorie zagrożenia wraz ze zwrotami wskazującymi rodzaj zagrożenia:

1. Stwarzające zagrożenie dla środowiska wodnego - zagrożenie przewlekłe, kategoria 2:
H411– Działa toksycznie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki.

Oznakowanie środka ochrony roślin:

Wymagane piktogramy: GHS 09.

Hasło ostrzegawcze: Niewymagane.

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia: H411.

Dodatkowe zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia:

EUH208 - Zawiera 1,2-benzoizotiazolin-3-on. Może powodować wystąpienie reakcji alergicznej.

EUH401 - W celu uniknięcia zagrożeń dla zdrowia ludzi i środowiska, należy postępować zgodnie z instrukcją użycia

Zwroty wskazujące środki ostrożności:

P280 - Stosować rękawice ochronne

P391 - Zebrać wyciek.

Załącznik nr 2 – OPIS DZIAŁANIA ORAZ WARUNKI STOSOWANIA ŚRODKA OCHRONY ROŚLIN

OPIS DZIAŁANIA

HERBICYD selektywny o działaniu układowym, stosowany nalistnie, koncentrat w formie stężonej zawiesiny do rozcieńczania wodą (SC).

Zgodnie z klasyfikacją HRAC substancja czynna metamitron zaliczana jest do grupy C1 a substancja czynna etofumesat do grupy N.

DZIAŁANIE NA CHWASTY

Środek pobierany jest poprzez liście i korzenie chwastów. Środek zawiera dwie substancje czynne o odmiennym mechanizmie działania. Substancja czynna etofumesat zaliczana jest do inhibitorów kwasów tłuszczowych o długich łańcuchach. W roślinie powoduje zahamowanie wzrostu merystemów, opóźnia podziały komórek, ogranicza wytwarzanie wosku kutykularnego. Substancja czynna metamitron powoduje zaburzenia procesu fotosyntezy. Objawami jej działania jest chloroza liści i zahamowany wzrost całej rośliny co prowadzi do zamierania całej rośliny. Środek najskuteczniej niszczy chwasty od fazy kielkowania do fazy liścieni.

Chwasty wrażliwe:	gwiazdnica pospolita, jasnota purpurowa, komosa biała, mlecz zwyczajny, przetacznik bluszczowy, przytulia czepna, psianka czarna, rdest kolankowy, rdest plamisty, rumianek pospolity, samosiewy rzepaku, szarłat szorstki, tobołki polne.
Chwasty średniowrażliwe:	dymnica pospolita, fiołek polny (gatunek wrażliwy przy stosowaniu środka łącznie z adjuwantem), gorczyca polna, tasznik pospolity.
Chwasty średnioodporne:	chwastnica jednostronna, rdestówka powojowata (obydwa gatunki wrażliwe przy stosowaniu środka łącznie z adjuwantem), rdest ptasi.
Chwasty odporne:	owies głuchy.

STOSOWANIE ŚRODKA

Środek przeznaczony do stosowania przy użyciu samobieżnych lub ciągnikowych opryskiwaczy polowych.

Burak cukrowy

Termin stosowania:

Środek stosować po siewie buraków, do końca fazy 8 liści (BBCH 00-18).

Środek zaleca się stosować trzykrotnie w sezonie wegetacyjnym według podanego poniżej schematu:

Pierwszy zabieg: na chwasty w fazie liścieni.

Maksymalna / zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 2,0 l/ha.

Drugi zabieg: w 5-10 dni po pierwszym zabiegu, na chwasty w fazie liścieni.

Maksymalna / zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 2,0 l/ha.

Trzeci zabieg: w 5-10 dni po drugim zabiegu, na chwasty w fazie liścieni.

Maksymalna / zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 2,0 l/ha.

UWAGA: Trzeci zabieg wykonać w razie potrzeby.

W celu poprawy skuteczności zabiegów w stosunku do chwastów w późniejszych fazach rozwojowych oraz skuteczniejszego zwalczania gatunków średnio wrażliwych i średnio odpornych środek Goltix Duo 500 SC można stosować łącznie z adiuwantem Olejan 85 EC według podanego poniżej schematu:

Pierwszy zabieg: na chwasty w fazie liścieni.

Maksymalna / zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania:

Goltix Duo 500 SC w dawce 2,0 l/ha + Olejan 85 EC w dawce 1,5 l/ha.

Drugi zabieg: w 5-10 dni po pierwszym zabiegu, na ponownie wschodzące chwasty znajdujące się w fazie liścieni.

Maksymalna / zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania:

Goltix Duo 500 SC w dawce 2,0 l/ha + Olejan 85 EC w dawce 1,5 l/ha.

Trzeci zabieg: w 5-10 dni po drugim zabiegu, na chwasty znajdujące się w fazie liścieni. Maksymalna / zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania:

Goltix Duo 500 SC w dawce 2,0 l/ha + Olejan 85 EC w dawce 1,5 l/ha.

Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 3. Odstęp między zabiegami: 5-10 dni.

Zalecana ilość wody: 200-300 l/ha. Zalecane opryskiwanie: średniokropliste.

Załącznik nr 3 – ŚRODKI OSTROŻNOŚCI ORAZ SZCZEGÓLNE WARUNKI STOSOWANIA

1. **Środek ochrony roślin Goltix Duo 500 SC, jak również inne środki ochrony roślin zawierające substancję czynną etofumesat, na tej samej powierzchni uprawnej wolno stosować jedynie co trzy lata, w dawkach nie przekraczających łącznie 1 kg tej substancji czynnej na 1 ha.**

2. Strategia zarządzania odpornością

W celu zminimalizowania ryzyka wystąpienia i rozwoju odporności chwastów na herbicydy należy zgodnie z Dobrą Praktyką Rolniczą:

- postępować ściśle zgodnie ze wskazówkami zawartymi w etykiecie środka ochrony roślin – stosować środek w zalecanej dawce, w zalecanym terminie zapewniającym optymalne zwalczanie chwastów,
- dostosować dobór środka chwastobójczego oraz decyzji o wykonaniu zabiegu do panującego (ewentualnie potencjalnego) zachwaszczenia, z uwzględnieniem gatunków dominujących i progów szkodliwości,
- stosować rotację herbicydów (substancji czynnych) o różnym mechanizmie działania,
- stosować w mieszaninie herbicydy działające na kilka procesów życiowych chwastów (o różnym mechanizmie działania),
- dostosować zabiegi uprawowe do warunków panujących na polu, zwłaszcza do rodzaju i nasilenia chwastów,
- używać różnych metod kontroli zachwaszczenia, w tym zmianowania upraw itp.,
- używać kwalifikowanego materiału siewnego,
- czyścić maszyny rolnicze, aby zapobiec przenoszeniu materiału rozmnożeniowego chwastów na inne stanowiska,
- informować posiadacza zezwolenia o nie satysfakcjonującym zwalczaniu chwastów,
- w celu uzyskania szczegółowych informacji należy się skontaktować z doradcą, posiadaczem zezwolenia lub przedstawicielem posiadacza zezwolenia.

3. Środka nie stosować:

- na plantacjach roślin chorych lub osłabionych przez choroby i szkodniki,
- na rośliny mokre,
- w okresie spodziewanych przymrozków,
- gdy temperatura jest niższa niż 10°C.

4. Podczas stosowania środka nie dopuścić do:

- znoszenia cieczy użytkowej na sąsiednie plantacje roślin uprawnych,
- nakładanie się cieczy użytkowej na stykach pasów zabiegowych i uwrociach.

Załącznik nr 4 – OKRESY KARENCJI I NASTĘPSTWO ROŚLIN

Okres od ostatniego zastosowania środka do dnia zbioru rośliny uprawnej (okres karencji):
niewymagany.

NASTĘPSTWO ROŚLIN

Środek rozkłada się w ciągu okresu wegetacyjnego do poziomu niestwarzającego zagrożenia dla roślin uprawianych następczo.

W przypadku konieczności likwidacji plantacji traktowanej środkiem, w wyniku uszkodzenia roślin przez przymrozki, choroby, szkodniki (lub z innej przyczyny), na polu tym po 30 dniach i wykonaniu głębokiej uprawy płużnej (20 cm) można uprawiać buraki. Inne rośliny mogą być uprawiane po około 3 miesiącach od ostatniego zabiegu z wyjątkiem zbóż ozimych. Zboża ozime można wysiewać minimum po 5 miesiącach.

Załącznik nr 5 – ŚRODKI OSTROŻNOŚCI DLA OSÓB STOSUJĄCYCH ŚRODEK, PRACOWNIKÓW ORAZ OSÓB POSTRONNYCH

Przed zastosowaniem środka należy poinformować o tym fakcie wszystkie zainteresowane strony, które mogą być narażone na znoszenie cieczy użytkowej i które zwróciły się o taką informację.

Nie jeść, nie pić ani nie palić podczas używania produktu.

Stosować rękawice ochronne i odzież roboczą podczas sporządzania cieczy użytkowej, wykonywania zabiegu oraz kontaktu z zanieczyszczonymi środkami powierzchniowymi.

W przypadku stosowania ilości wody mniejszych niż 250 l/ha:

W czasie oprysku należy zastosować techniki zmniejszające znoszenie preparatu (dysze antyznoszeniowe, mała prędkość pojazdu, stabilna pogoda i inne) albo co najmniej 5 m strefę ochronną od zabudowań mieszkalnych/siedlisk oraz osób postronnych.

Okres od zastosowania środka do dnia, w którym na obszar, na którym zastosowano środek mogą wejść ludzie oraz zostać wprowadzone zwierzęta (okres prewencji):

Dla ludzi - nie wchodzić do czasu całkowitego wyschnięcia cieczy użytkowej na powierzchni roślin.

Dla zwierząt gospodarskich – 32 dni.

Załącznik nr 6 – ŚRODKI OSTROŻNOŚCI ZWIĄZANE Z OCHRONĄ ŚRODOWISKA NATURALNEGO

Nie zanieczyszczać wód środkiem ochrony roślin lub jego opakowaniem. Nie myć aparatury w pobliżu wód powierzchniowych. Unikać zanieczyszczania wód poprzez rowy odwadniające z gospodarstw i dróg.

Zaleca się stosować środek poza okresami aktywności pszczoł. Unikać niezgodnego z przeznaczeniem uwalniania do środowiska.

W celu ochrony wód gruntowych nie stosować na tym samym polu tego ani żadnego innego produktu zawierającego etofumesat częściej niż co 3 lata w łącznej dawce w sezonie wegetacyjnym przekraczającej 1 kg etofumesatu na hektar.

W celu ochrony organizmów wodnych konieczne jest wyznaczenie zadarnionej strefy ochronnej o szerokości 10 m od zbiorników i cieków wodnych.

W celu ochrony roślin oraz stawonogów niebędących celem działania środka konieczne jest wyznaczenie strefy ochronnej o szerokości 1 m od terenów nieużytkowanych rolniczo.

Załącznik nr 7 – WARUNKI PRZECHOWYWANIA I BEZPIECZNEGO USUWANIA ŚRODKA OCHRONY ROŚLIN I OPAKOWANIA ORAZ PIERWSZA POMOC

Chronić przed dziećmi.

Środek ochrony roślin przechowywać:

- w oryginalnych opakowaniach,
- w sposób uniemożliwiający kontakt z żywnością, napojami lub paszą, skażenie środowiska oraz dostęp osób trzecich,
- w temperaturze 0 °C - 30°C.

Zabrania się wykorzystywania opróżnionych opakowań po środkach ochrony roślin do innych celów.

Niewykorzystany środek przekazać do podmiotu uprawnionego do odbierania odpadów niebezpiecznych.

Opróżnione opakowania po środku zwrócić do sprzedawcy środków ochrony roślin będących środkami niebezpiecznymi.

PIERWSZA POMOC

Antidotum: brak, stosować leczenie objawowe.

W razie konieczności zasięgnięcia porady lekarza, należy pokazać opakowanie lub etykietę.

Załącznik nr 8 – POZOSTAŁE INFORMACJE DOTYCZĄCE ŚRODKA OCHRONY ROŚLIN

Dane kontaktowe (e-mail, telefon, fax, adres www) posiadacza zezwolenia określa posiadacz zezwolenia.

Podmiot odpowiedzialny za końcowe pakowanie i etykietowanie środka ochrony roślin, jeżeli ma to zastosowanie, określa posiadacz zezwolenia.

Podmiot odpowiedzialny za końcowe etykietowanie środka ochrony roślin, jeżeli ma to zastosowanie, określa posiadacz zezwolenia

Podmiot wprowadzający środek ochrony roślin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli ma to zastosowanie określa posiadacz zezwolenia

SPORZĄDZANIE CIECZY UŻYTKOWEJ - określa posiadacz zezwolenia

POSTĘPOWANIE Z RESZTKAMI CIECZY UŻYTKOWEJ I MYCIE APARATURY – określa posiadacz zezwolenia

Data produkcji - wskazuje posiadacz zezwolenia

Zawartość netto - wskazuje posiadacz zezwolenia

Nr partii - wskazuje posiadacz zezwolenia

Uzasadnienie

Wnioskiem z dnia 10 lipca 2023 r. spółka ADAMA Polska sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie wystąpiła o wydanie zezwolenia na wprowadzanie do obrotu środka ochrony roślin Goltix Duo 500 SC.

Wnioskodawca wskazał, że przedmiotowy środek ochrony roślin jest identyczny ze środkiem Torero 500 SC produkcji spółki ADAMA Agan Ltd., Northern Industrial Zone, P.O. Box 262 Ashdod 77102, Państwo Izrael.

W toku postępowania administracyjnego potwierdzono, że środek ochrony roślin Torero 500 SC jest identyczny ze środkiem Goltix Duo 500 SC, stąd również spełnia wymogi określone w art. 29 rozporządzenia nr 1107/2009.

Przy określaniu terminu ważności zezwolenia uwzględniono przepisy art. 32 rozporządzenia nr 1107/2009, zgodnie z którymi ważność zezwolenia ustala się na okres nieprzekraczający roku od daty wygaśnięcia ważności zatwierdzenia substancji czynnej zawartej w danym środku ochrony roślin. Tym samym, uwzględniając terminy zatwierdzenia substancji czynnych zawartych w przedmiotowym środku, określone w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 540/2011⁵, termin ważności zezwolenia upływa z dniem 30 listopada 2027 r.

Mając na uwadze powyższe, postanowiono jak w rozstrzygnięciu.

Opłaty

Czynności związane z wydaniem przedmiotowego zezwolenia podlegają opłacie na podstawie art. 15 ust.1 ustawy o środkach ochrony roślin. W związku z powyższym, wydanie stosownej decyzji nie podlega obowiązkowi uiszczenia opłaty skarbowej, zgodnie z art. 3 ustawy o opłacie skarbowej⁶.

Pouczenie

Od decyzji nie służy odwołanie. Strona niezadowolona z decyzji może jednak zwrócić się do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji, zgodnie z art. 127 § 3 *Kodeks postępowania administracyjnego*⁷ (dalej jako: k.p.a.).

Jeżeli Strona nie chce skorzystać z prawa do zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, może wnieść do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie skargę na decyzję,

⁵ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) NR 540/2011 z dnia 25 maja 2011 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 w odniesieniu do wykazu zatwierdzonych substancji czynnych (Dz. Urz. UE L 153 z 11.6.2011, str. 1, z późn. zm.)

⁶ Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2020 r. poz.1827 z późn. zm)

⁷ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000 t.j.)

w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji Stronie. Wpis od skargi ma charakter stały i wynosi 200 zł.

Stronie przysługuje możliwość ubiegania się o zwolnienie od kosztów sądowych, zgodnie z art. 239 § 1 *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi*⁸ albo przyznanie prawa pomocy zgodnie z art. 243 § 1 tej ustawy. Strona może również, stosownie do treści art. 127a k.p.a. zrzec się prawa do złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. W przypadku zrzeczenia się wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, z dniem doręczenia Ministerstwu Rolnictwa i Rozwoju Wsi oświadczenia o zrzeczeniu, decyzja staje się ostateczna i prawomocna. Prawomocność oznacza brak możliwości zaskarżenia decyzji do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Małgorzata Flaszka
zastępca dyrektora
Departamentu Hodowli i Ochrony Roślin
/podpisano elektronicznie/

Otrzymuje:

(za zwrotnym dowodem doręczenia)

Do wiadomości (wyłącznie pocztą elektroniczną):

Główny Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa
(wo@piorin.gov.pl)

Instytut Ochrony Roślin – PIB
(decyzje.sor@iorpib.poznan.pl)

Instytut Ogrodnictwa
(ochrona.roslin@inhort.pl)

⁸ Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi* (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325, z późn. zm.)